

Tuki maatalouden geenivarojen säilyttämistä, kestäväää käyttöä ja kehittämistä varten (koodi M10.2)

Toimenpiteen kuvaus

Geenipankkisäilytyksen toimilla edistetään siemen- tai alkiokokoelmien ylläpitoa sekä alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpitoa. Geenipankkisäilytyksen toimet eivät ole pinta-alaperusteisia. Toimet toteutetaan pääasiassa kansallisten geenivaraohjelmien koordinaattoreiden kautta.

Geenipankkisäilytys koostuu seuraavista toimista:

- Alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpito
- Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmat
- Alkuperäisrotujen perimän säilytys

Toimenpiteen rahoituskehys ja rahoituksen toteuma 31.8.2016 sekä määrällinen tavoite

Toimenpiteen kehys on 900 000 euroa.

Toimenpiteelle ei ole määrällistä tavoitetta.

Saatu aikaan 31.12.2016 mennessä

Alkuperäiskasvien ylläpidon sopimuksia oli vuoden 2016 lopussa voimassa kuusi kappaletta (=kuusi lajiketta). Sopimukset ovat Hämeen, Pirkanmaan, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen alueilla. Sopimusten tavoitteena 50 lajikkeen ylläpito.

Sopimusta alkuperäiskasvien varmuuskokoelmista haki Luonnonvarakeskuksen kansallinen kasvigeenivaraohjelma. Sopimuksessa hyväksytyn toimenpidesuunnitelman mukaan sopimuksella tuetaan alkuperäiskasvien varmuuskokoelmien säilyttäjaverkoston perustamista ja ylläpitämistä.

Sopimusta alkuperäisrotujen perimän säilytyksestä haki Luonnonvarakeskuksen kansallinen eläingenivaraohjelma. Sopimuksessa hyväksytyn toimenpidesuunnitelmalla tavoitellaan Suomen kansallisessa geenivaraohjelmassa asetettuja tavoitteita alkuperäisrotujen alki- ja siemenannosmäärissä. Lisäksi suunnitelmaan sisältyy tiedotusta.

Vuonna 2015 tehdyistä sopimuksista korvaukset maksettiin yhdessä erässä marraskuun lopulla 2016. Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmat sopimuksen ensimmäisestä sopimusvuodesta maksettiin vuoden 2016 lopulla ja alkuperäiseläinten perimän säilytys – sopimuksesta haetaan ensimmäistä maksua vasta vuoden 2017 puolella. Korvauksia maksettiin vuonna 2016 yhteensä noin 31 840 euroa. Tästä suurin osa (n. 28 600 euroa) kohdistui alkuperäiskasvien varmuuskokoelmiin.

Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmat sopimuksen yleisenä tavoitteena on hajautetun varmuuskokoelmaverkoston rakentaminen. Hajautettua varmuuskokoelmaverkostoa voidaan soveltaa kaikille puutarhakasviryhmille. Kasvikokoelmia voivat olla hedelmäpuu-, marjakasvi-, vihanneskasvi-, viherrakentamis- sekä yrtti- ja rohdoskasvien kokoelmat.

Sopimuksen puitteissa tehtiin 2016 vuoden aikana:

- Säilytyssovimusten valmistelu
- Säilytykseen liittyvien kulujen korvaamisen perusteiden määrittäminen
- Mahdollisten säilyttäjätahojen valinta
- Geenivarakasvien varmuuskokoelmien perustamisjärjestyksen kriteerit
- Säilytysverkoston rakentamiseen liittyvät toimet

Säilytysverkostoon valittiin vuonna 2016 Fruticetumin-omenatarha Lohjalla. Fruticetumin kanssa tehtiin sopimus 30 pitkäaikaissäilytykseen valitun omenakannan säilyttämisestä.

Hajautetun säilyttäjaverkoston hallinta vaatii tehokkaan työkalun. Kasvigeenivaratiedon vastaanottamista ja hallinnointia varten on rakennettu Kasvinpolku-tietojärjestelmä. Tämä tietojärjestelmä sisälsi toiminnot kasvi- ja kasvikokoelmailmoitusten (kasvikuulutukset) vastaanottamiseen ja vastaanotetun tiedon jatkokäsittelyyn Lukessa. Kasvinpolusta on tarkoitus kehittää tietojärjestelmä, joka tukee kasvigeenivaratiedon hallintaa sen koko elinkaaren ajan.

Linkkejä:

www.maaseutu.fi

[Agrikaattori](#)